

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**за матеріалами II Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

***«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ Й
ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАКТИЧНІ
ТА ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ»***

29-30 березня 2018 р.

м. Дніпро

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти

Національна металургійна академія України

Національний гірничий університет

Полтавська державна аграрна академія

Збірник наукових праць за матеріалами

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ Й ОПОДАТКУВАННЯ
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ»**

29-30 березня 2018 р.

м. Дніпро

УДК 657:35.073.526:65.01:336.2:005

Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти: Збірник наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції (29-30 березня 2018 р.). – Дніпро: НМетАУ, 2018. – 747 с.

У збірнику містяться матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти» (29-30 березня 2018 р.).

Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей.

Організаційний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., проф., декан факультету економіки та менеджменту НМетАУ – Голова організаційного комітету

Плаксієнко В.Я., д.е.н., проф., завідувач кафедри бухгалтерського обліку ПДАА

Пашкевич М.С., д.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту НГУ

Король Г.О., к.е.н., проф., професор кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Зелікман В.Д., к.т.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Акімова Т.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Ізвєкова І.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Распопова Ю.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Сокольська Р.Б., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

За додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви несе відповідальність автор матеріалів.

бачить своє завдання та відведений час для виконання. дії кожного виконавця фіксуються в історії. Функція моніторингу в BPM-системах має можливість в режимі реального часу відстежувати виконання бізнес-процесу в розрізі етапів і виконавців, а також дозволяє формувати звітність для оцінювання результативності процесу/

Удосконалення (оптимізація) бізнес-процесу – невід’ємна частина концепції BPM. Інформаційні системи обов’язково мають включати механізми листування між прямими виконавцями та з власником підчас безпосереднього виконання бізнес-процесу. Пропозиції щодо оптимізації бізнес-процесу надходять власнику процесу, який, в свою чергу, має оцінити його і приймає рішення – здійснити поліпшення або відхилити.

Отже, демонстрація можливостей автоматизації документообігу на основі концепції BPM доводить перспективне значення для вітчизняних підприємств програмних продуктів класу BPMS.

Список використаної літератури

1. Van Der Aalst, Wil MP, Marcello La Rosa, and Flávia Maria Santoro. Business process management. – 2016.-С. 1-6.

К.т.н., професор Азарова А.О.

Заст. декана Факультету менеджменту та інформаційної безпеки

Вінницького національного технічного університету

м. Вінниця

E-mail: azarova.angelika@gmail.com

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АНАЛІТИЧНІЙ РОБОТІ З ОРГАНІЗАЦІЙНИМ КАПІТАЛОМ

Організаційний капітал як визначальний чинник ефективного економічного розвитку і конкурентоспроможності підприємства є абсолютно новим напрямом у теорії управління. Разом з тим, він є домінантою розвитку за

умов переходу суспільства до інформаційної економіки, витісняючи на другорядні позиції природні чи матеріально-речові ресурси, слугуючи головним генератором цінності у підприємницькій діяльності. Чимало провідних фінансових компаній зацікавлені більше у розвитку своїх нематеріальних активів, оскільки розуміють, що вони становлять основну конкурентну перевагу сьогодення.

Визначальною особливістю організаційного капіталу є те, що в центрі уваги є результати творчої діяльності людини в комерційних та некомерційних формах обміну.

Головною проблемою в управлінні організаційним капіталом й досі залишається відсутність автоматизації процесів управління ним засобами сучасних інформаційних технологій, що пов'язана з неоднозначним розумінням сутності та структури організаційного капіталу, проблем формування організаційно-економічного механізму управління і визначення напрямів забезпечення ефективного функціонування даного ресурсу, методів його вимірювання, особливостей залежно від галузевої належності підприємств, трансформації організаційного капіталу у вартісні результати діяльності підприємства.

Отже, спостерігається недостатність розробленості досліджуваної теми як в методологічному, так і в теоретичному аспектах.

Метою дослідження є розроблення пропозицій щодо покращення аналітичної роботи під час управління організаційним капіталом засобами сучасних інформаційних технологій.

Організаційний капітал – об'єкт купівлі-продажу, що містить програмне забезпечення, систему економічної безпеки, БД, організаційну структуру, патенти, товарні знаки, а також організаційні механізми, що забезпечують продуктивність праці персоналу [1].

Для сучасного підприємства, діяльність якого базується на знаннях та інноваціях, дуже важливі такі складові організаційного капіталу, як інформаційні системи, електронні мережі та ресурси. Їх роль полягає у

забезпеченні таких основних аспектів:

- 1) швидкість оброблення інформації та розповсюдження знань;
- 2) доступність знань та інформації для колективу;
- 3) оптимізація існуючих бізнес-процесів.

Крім того, використовуючи сучасні системи автоматизації управління та обліку, компанії можуть значно оптимізувати власні бізнес-процеси. Адже такі системи працюють на базі моделей бізнес-процесів, які відповідають досвіду успішних та передових компаній. Фактично через програмне забезпечення більш успішні компанії передають частину свого організаційного капіталу іншим компаніям [2].

Одним з найефективніших шляхів обґрунтування природи і цільових орієнтирів процесів становлення та нагромадження організаційного капіталу є застосування засобів ІТ в управлінні ним для забезпечення ефективності реалізації процесів формування, розвитку та його нагромадження на підприємстві. Використання певного програмного продукту дозволить скоротити терміни опрацювання вхідної інформації, якісно її перетворити, а також підвищити ефективність використання інтелектуальних ресурсів, забезпечити нарощування організаційного капіталу.

Розглянемо недоліки і переваги базових ІТ, що уможливають такий процес.

Із метою забезпечення автоматизованої роботи щодо наповнення, формування та ведення бази об'єктів промислової власності, а також ефективної і швидкої організації її охорони було розроблено унікальний програмно-аналітичний комплекс «Интеллектуальный капитал», що уможливлює [3]:

- визначення тенденцій досліджень і розробок;
- виявлення перспективних технологій і технічних рішень;
- створення по кожній науково-дослідній роботі унікальної бази знань, яка регулярно оновлюється.

Програмно-аналітичний комплекс (ПАК) «Интеллектуальный капитал» – інструмент для створення, зберігання, пошуку, аналізу та візуалізації даних за

заявками: патенти на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, свідоцтва на товарні знаки та науково-технічні публікації. Патентна інформація в поєднанні з повнотекстовими науково-технічними статтями може бути використана не лише для охорони і захисту інтелектуальної власності, а й для аналізу діяльності конкурентів, визначення технічного рівня продукції, що випускається і створення нових конкурентоспроможних технічних рішень.

Серед переваг цього ПЗ слід відзначити:

- оперативне та ефективне управління нематеріальними активами;
- ведення внутрішнього аудиту інтелектуальної власності;
- контроль прибутку від використання інтелектуальної власності;
- збільшення статутного фонду підприємства;
- зменшення податків на прибуток від виробництва;
- підтримання управлінської інформації про світові тенденції розвитку галузі в режимі онлайн;
- ефективне управління НДДКР, їх результатами;
- забезпечення правової охорони інтелектуальної власності [3].

Суттєвим недоліком такого ПЗ є відсутність орієнтованості на окремі складові інтелектуального капіталу, а саме – організаційний капітал. Крім того, є складність у застосуванні цього ПЗ на теренах України через брак достатньо великих коштів на придбання і неврахування вітчизняних ринкових умов та механізмів господарювання.

Іншим автоматизованим засобом управління організаційним капіталом є система програм «1С: Підприємство», що призначена для комплексної автоматизації економічної діяльності підприємств різних напрямків діяльності і форм власності. Вона дозволяє організувати єдину інформаційну систему для управління різними аспектами діяльності підприємства [4]:

- управління виробництвом, у тому числі: планування виробництва; управління витратами і розрахунок собівартості; управління даними про вироби;
- управління основними засобами і планування ремонтів;

– управління фінансами, у тому числі: бюджетування, управління коштами;

- управління взаєморозрахунками, бухгалтерський і податковий облік;
- управління складом (запасами);
- управління продажами;
- управління нематеріальними активами підприємства;
- управління закупівлями;
- управління відносинами з постачальниками і покупцями;
- управління персоналом, включаючи розрахунок заробітної плати;
- моніторинг і аналіз показників діяльності підприємства і т. п.

Серед переваг цього ПЗ під час обліку нематеріальних активів слід відзначити:

- проведення операцій модернізації нематеріальних активів;
- створення НМА власними силами;
- методи нарахування амортизації нематеріальних активів у бухгалтерському та податковому обліку;
- методики нарахування амортизації нематеріальних активів методами: прямолінійним, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивним, виробничим;
- методика відображення операцій з постачання програмної продукції.

Разом з тим, наявною є низка недоліків такого ПЗ:

- картка контрагента не є зручною;
- можливе дублювання даних, під час занесення до бази;
- відсутня можливість сортування даних [4].

Розглянемо інший ПЗ для автоматизації обліку організаційного капіталу, що розроблено корпорацією «Галактика».

Система «Галактика» призначена для автоматизації управління в корпораціях зі складною структурою, фінансово-промислових групах, а також на окремих промислових і торговельних підприємствах. Специфіка

конкретного підприємства (корпорації) враховується за допомогою більше 300 параметрів настроювання. Крім того, маючи засоби економічного аналізу, система дозволяє будувати схему оподаткування і визначати структуру платежів з метою запобігання податкових переплат і штрафів. ПЗ має функціонально повну систему ведення бухгалтерського обліку на підприємствах будь-якої форми власності і видів діяльності. Єдиний інформаційний простір системи забезпечує автоматичне відображення в бухгалтерському контурі всіх господарських операцій.

Механізм типових господарських операцій – універсальний засіб для формування проводок [4]:

- Каса – формування прибуткових і видаткових касових документів, а також облік повного циклу операцій з підзвітними особами;

- Фінансово-розрахункові операції – забезпечує автоматизацію обліку безготівкових розрахунків, валютних операцій, а також містить повний комплект бухгалтерських звітів;

- Матеріальні цінності – ведення складських документів і їхня роздруковка по установлених формах; автоматизоване проведення операцій інвентаризації, переоцінки, внутрішнього переміщення;

- Малоцінні необоротні матеріальні активи (МНМА) – облік наявності і руху; проведення операцій оприбуткування, внутрішнього переміщення, нарахування зносу, списання МНМА.

- Основні засоби і нематеріальні активи – забезпечує автоматизоване виконання операцій по обліку наявності, зносу, руху, а також по переоцінці об'єктів основних засобів і нематеріальних активів підприємства;

- Господарські операції – дозволяє автоматизувати процедуру виконання бухгалтерських проводок по господарських документах. Реалізовано можливість формування групових проводок, уточнення сум і скасування помилкових проводок;

- Бухгалтерська звітність – модуль призначений для формування

бухгалтерської звітності підсумкового характеру. У комплект постачання системи включаються типові форми для річного бухгалтерського звіту і розрахунку податків;

- Консолідація – модуль призначений для одержання узагальненої (консолідованої) звітності по корпорації;

- Векселі і кредити – модуль призначений для обліку операцій з векселями й іншими цінними паперами (ЦБ), а також операцій кредитування.

Недоліками системи «Галактика» є такі:

- відсутній механізм визначення та контролю процедур виконання конкретних операцій або групи операцій;

- відсутні функції, необхідні для забезпечення діяльності великих корпорацій (централізоване постачання, розподіл функцій між організаціями, передача повноважень від однієї організації до іншої, взаєморозрахунки всередині корпорації і т. п.);

- система не є інтегрованою. Більшість модулів практично не пов'язані між собою, а їх зв'язок із фінансами дуже умовний, тому документи у фінансовому модулі вводяться вручну на підставі первинних документів, що призводить до розбіжностей у матеріальному і фінансовому обліку.

Отже, ринок сучасних технологій є різноманітним та пропонує програмні засоби майже з індивідуальними можливостями та вимогами користувачів. Чим саме користуватися в аналітичній діяльності під час управління організаційним капіталом – це вибір власників, а проведене вище дослідження дозволяє точніше обирати такий програмний засіб, який зможе собі дозволити фінансовий стан підприємства.

Список використаної літератури

1. Азарова А.О. Аналіз дефініцій організаційного капіталу підприємства/ Н.А Пономарьова // Вісник Хмельницького національного університету. – 2015. – № 3 – С. 174-176.
2. Українець А. Інтелектуальний капітал – передумова економічної

незалежності України / Українець А., Шиян П., Олінійчук С. // Харчова і переробна промисловість. – 2009. – №11. – С. 18-21.

3. Пак Е. Программно-аналитический комплекс «Интеллектуальный капитал» [Электронный ресурс] / Пак Е. – 2014. – Режим доступа: <http://3in.biz/soft/>.
4. Гужва В.М. Інформаційні системи і технології на підприємствах / Гужва В.М. – К.: КНЕУ, 2013.